

Oglaši, pripozvana itd.
isključuju se na temelj
očitog članka ili po dogovoru.

Nordi za predbrojbu, oglaši itd.
da su se naputnicom ili polož
icom pod studijsku u Beču
na administraciju ista u Puli.

Kod naručiva valja tučno oz
nati ime, prezime i najbitniju
pošt predbrojba.

Tko ista na vrlo me ne primi,
na to je javi odpravnitveni u
ovornom plenu, sa koji se
na pišča poštiranja, ako se iz
vani napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 817/246.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Matulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat.).

Uredjenje jezičnog pitanja u Dalmaciji i Slaveni Pri morja.

Kako smo javili u zadnjem broju na
ovo mjestu sazvac je ministar predsjed
nik barun Bienerth u 20. o. m. u Beč
na dogovor hrvatski i talijanski zastupnike
Dalmacije radi uredjenja jezičnog pitanja
u toj hrvatskoj pokrajini. U tu svrhu do
šli su u Beč dalmatinski namjesnik Nar
delli, hrvatski zastupnici na carevinskom
veću Dr. Baljak, Blaškinić, Prodan i Dr.
Ivčević, te talijanski zastupnici na dalmat
inskom saboru Dr. Kreklić i Dr. Zillotti.

S početka su hrvatski zastupnici misili,
da se ne treba pozivu ministra predsjed
nika odazvati, jer je ministar predsjednik
barun Bienerth, pozvavši talijanske zastup
nike, priznao talijanski narod u Dalmaciji.
Nu od toga su odustali, za to se je oče
kivalo, da će dalmatinski zastupnici hrvatski
dati skupnu izjavu u toj konferenciji,
da absolutno ne pristoji pravo talijanskim
zastupnicima dalmatinskoga sabora, da se
upišu u slav, za koju su kompetentni tek
zastupnici na carevinskom veću iz Dalmacije.
Međutim oni su pošli na dogovore o
uspjehu kojih imademo sledeće vjeti:

Od strane vlade prisustvovali su osim
ministra predsjednika baruna Bienertha i
ministar unutarnjih posala barun Heerdtl,
ministar javne nastave grof Stürgkh, te
gore spomenuti zastupnici. Konferencija
trajala je od 10 sati prije podneva do 12
sati, pa je u to vrijeme predložena zakon
ska osnova o uredjenju jezika u Dalmaciji.

Izjave prisutnih zastupnika nisu nimalo
dobro djevoljala na članove vlade, jer us
tanove u toj osnovi nisu nikako odgova
rano željama i zahtijovima hrvatskoga pu
čanstva u Dalmaciji. Hrvatski zastupnici
su se u tom pogledu i izjavili. I konferen
cija bila bi odmah prekinuta, da nisu hr
vatski zastupnici htjeli pokazati svoju su
stretljivost i spremnost, da o tim absolutno
neprihvativim predložinama vrede povući
razpravu. Uslijed toga je konferencija u 12
satih bila prekinuta, a hrvatski se zastup
nici pod vodstvom predsjednikom Žemaljskoga
odbora dr. L. Č. Č. i sastadoše na sjed
nici, da prenesu osnovu vlade. Na toj
sjednici zaključeno je, da hrvat ki jezik
imade biti jedini unutarnji uredovni jezik,
a isto tako da se imade upotrebiliti i u
snobradnju sa občinstvom. Iznimka imade
da valja kod onih podnesaka u vanjskom
snobradnju, koji se predavaju na talijan
skome jeziku. U unutarnjem uredovanju
imade i za ne valjati hrvatski jezik.

Uz ovakovi zaključek hrvatskih zastup
nika nastavljena je konferencija u 3 sata
posle podne. Najprije sastadoše se članovi
konferencije na predkonferenciju. Toj pred
konferenciji nisu prisustvovali zastupnici
vlade. Članovi konferencije izmjenili su svoja
mnenja i mišljenja zaključile osnovu vlade
primiti kao podlogu za daljne razprave pa
o tome poslije jednoga sata izvještje mi
nistra predsjednika baruna Bienertha. Na
to se je konferencija, koja je bila o podne
prekinuta, nastavila. Ta je konferencija
trajala puno četiri sata to jest do osam
sati u večer, nu prošla je bez sporazumka.

Sliedeeć dana nastavljeni su dogovori
između Hrvata i Talijana pod predsjeda
njem namjestnika Nardelli-a.

Već se je činilo, da će se pregovore
prekinuti uslijed pretjeranih talijanskih za
htjeva, ali je ipak u posljednjem hipo došlo
do sporazumka.

Dok su hrvatski zastupnici Dalmacije
vodili pregovore u Beču, dole su iz svih
krajev Dalmacije hrvatskim zastupnicima
upravili prosvedene izjave i to od naj
raznijih korporacija i občinskih zastupstava.
U tim izjavama upozorjuju se hrvats
ki zastupnici, da talijanskim
zeljama ni za dlaku ne popuste.

Porečko-puljska biskupija.
(Nastavak.)

Markiz Vilim pokaza cijelom povjeren
stvu punomoći, da on zastupa patrijarca
i Mlotke: »I gospodin Vilim marke
pokaza listi od gospodina Rajmunda podreki
z Oglaja, u kih se uzdržase, da je general
kapitan Frjula, Istrije, Karnije i Karnijole,
i da ima plnu oblast u duhovnih i v
te
lesnih, a navlastito meju gospodinom kne
zom i vse gospode deželske razvodi stare
upešljat i zručit vsakomu komunu, kare
njim pristoji, da budu tako napred meju
sobu mirno živili i mimo teh razvod i zla
menji, ke pokazu, ne prestupati, pod penu,
ka bude stvorena od te gospode jedno i
druge strane. A drugi list pokaza u kom
mu da komuni i gospoda benetačka plnu
svou oblast vili, da tokom stvoril od njih
mest razvod, kako od gospodina Rajmunda,
milostiju božiju podreka ogleski. I kada
ti listi ondi očito biše početni, sam gos
podin knez i vse gospoda veliko se meju
sobu veseljahu i veliku čast i početnji, go
spodin markezu i, ki bih u njim, delalu
i tako važda z gospodinom knozom skupa se
s klera.

Dannjanje Talijane u Plominu i Labinu
zanimat će sigurno ovaj dio Razveda, gdje
se govori o uredjenju međaša u njihovim
stranuma, a neka paže da jo ovo propisano
iz hrvatski pisana spomenika od 1275:

„I bivat u jutro poli moši, iduše vse go
spoda poli jozero putem i tako pridože na
Kraško. I tu pride s Kožljaka župan Lu
čkin i Anton, i vas komun; s Kršana žu
pan Jakov i Anton, i vas komun; s Plo
minom sudac Brnaba i Jur, i Kuzman i Ba
tijan i vas komun; od Labina sudac Lu
betin i Rumlin, i Sider i Petros, i vás ko
mun. I gospodin Filip Macić (sluga
s Kožljaka) kruto se pregovarače i tu
zašo, da ti od Plomine i Kršana njemu

» Sluga snosi ovoj vazal, upravitelj pazin
ske klera u Kožljaku.

Na gradjanskom sastanku u Zadru pri
hvaćena je slijedeća rezolucija:

„Hrvati grada Zadra, složni i solidarni
se svi Hrvatima i Srbinima pokrajine, iz
razuju svoje duboko ogorčenje s omalo
važavanja narodnih prava, izkazanoz u
svakoj prigodi sa strane nadležnih čimbo
nika, osobito pak bezprimjernog neteme
ljitog zavlačenja rješenja jezičnog pitanja;
traže od vas i od vaših drugova da zah
tjevate posvemaće uvedenje hrvatskog
jezika u urode u nutarnjem poslovanju i
beziznimno također i u vanjskim obiljež
jima“.

Sveučilišni djaci u Zagrebu, rodom iz
Dalmacije, odaslaše u Beč ovu rezoluciju:

„Hrvatska i srbska akademika omladina
iz Dalmacije u Zagrebu, skupljena na
svom sastanku, obzirom na pregovore koji
se vode u Beču o uredjenju jezičnog pita
nja u Dalmaciji, daje slijedeću izjavu:
1. prosvjeduje protiv poziva gospode
dr. Zilliota i Kreklića na pregovore o
uredjenju jezičnog pitanja u Dalmaciji jer
zemlji od 3 po sto talijanskog elementa
ne reprezentira nikavu narodnu manjinu;

2. zahtjeva, da se kod uredjenja jezi
čnog pitanja hrvatskom ili srbskom jeziku
dado izključivo gospodajuće mjesto;

3. istodobno prosvjeduje, da se ovo pi
tanje zavodi i upotrebljuje stanovite pre
sje, kad se znade, da je u tom pitanju
dalmatinski sabor jedino kompetentan.

Osim toga poslan je dr. Ivčevići ovaj
brzozav:

„Hrvatska i srbska akademika omladina
iz Dalmacije, u Zagrebu, zahtjeva, da se
hrvatskom ili srbskom jeziku dade izklju
čivo gospodajuće mjesto, bez obzira na
makinacije, koje diraju u narodni značaj
zemlje“.

Dok ovo pismo nisu nam poznati iz
hrvatskih novina uvjeti, pod kojima je
uredeno jezično pitanje u Dalmaciji. Za
to uvjete doznamo iz talijanskih listova,

pa ako su ti uvjeti istinili, moramo iskrreno
priznati, da su hrvatski zastupnici u po
puštanju prema Talijanom posli predaleko.

To uvjeti glase: 1. Nutarnji i izvanjski
uredovni jezik u Dalmaciji je hrvatski uz
slijedeće iznimke: u pet gradova Dal
macije, u kojima se načalo okružna su
dišta t. j. Zadar, Split, Šibenik, Dubrov
nik i Kotor te u stanovitom broju pri
morskih mjestu napisi na lablah, objave,
naredbe, tiskanicice i zigovi sastavljeni su u
hrvatskom i talijanskom jeziku. 2. Nutar
ni uredovni jezik je uz nekoj iznimki
hrvatski. 3. Novo ustavove o porabi jezika
kod uređa i oblasti u Dalmaciji biti će iz
radjeno na temelju izražavanja, koje je
trajalo četiri dana i biti će oživjetvorone
budućeg čedna putom naredba.

Da su posli hrvatski zastupnici u po
puštanju predaleko, nije razvidno samo iz
prve točke gornjih uvjeta, već osobito iz
pisanja talijanskih, name edlueno protiv
nih novina.

Tako se primjerice glavno glasio Tal
ijana Primorja upravo razlapa od radosti
i zadovoljstva zbog uspjeha što ga posti
gože talijanski zastupnici kod pregovora u
Beču.

Sami su Hrvati — kliče to glosilo —
morali svečano priznati, da imade u Dal
maciji pet gradova ne samo podpuno dvo
jezičnih, već dapače suđnjavaju Talijani u njima većinu ili bar polovinu. Povrh
toga priznata je dvojezičnost u 34 druga
mesta. Konačno moradože Hrvati svoje
voljno priznati dvojezičnost u 13 gradova
decim su Talijani tražili tu dvojezičnost
za 19 primorskih mesta ali su od toga
odustali zadevoljni pobjedom nad
bienim, zločinacim hrvatskim talijano-ždrstvom. To je pravi
triom nad Hrvati i nad vladom
Dalmacije. Divan je to primjer
uztrajnosti i naš se narod može
ponositi ovim triumfom.

diše i vaspeta zlameraju ponovit. I tako
stvorenje bo: to, karo (= što) je u Kož
ljaku, da bude njemu; a kare je u Plo
minu, da bude njemu, a kare je u Kršanu,
da bude njemu. Od tu idože poli Škalnicu
po staroh zlamerenjih i Škalnicu da bude
Kršanu; od tu na Šćevicu po staroh zla
merenjih i vla Šćevicu da bude Kršanu;
od toga doba idože dezelane veselo domov,
da so ondi najdože pravi termoni od kun
sini, zač se ondi vaspeta pregovaranju meju
sobu, i jedne i druge strane mnoge skode
i rubeti činjaju. I takoje i Kršanci. I tako
onde obradite, kako je od starih pristo, i
listi njih stari potvrdivi, komunu plomin
skom povratiti, i pripisati je sebi shran
iši. I ondi vasm tem komunom označio,
da ka koli stran bi prek teh termoni i
razvod pljuje plominjau na dne ali
v noći, ona stran zapada komunu pene
marku 1, soldi malih 40, arbadije mark
tri, i ka koli stran bi predstavili ali od
stavili imenovane termoni i kunstni, ona
stran zapada pene marku 100: gospodinu
knizu plominjaku 100 marak, a toj gos
pod 100 marak, a komunu, ki bi mimo
obdržal, 100 marak. I pisanje listi jednoj i
drugoj strani jezikom latinskim i hrvac
kim, a gospoda sebi shranje jezikom
nemškim. I tako stvorenje bo“.

(Nastavite će se.)

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga evo poljvarci“. Narodna poslovica.

Ikazi svakog četvrtka

o podne.
Ne podpisani ne iskrju
ne frankirani ne primaju.
Predplata za postarinom stoji
10 K. u obz.) na godinu
6 K. za usluge)
III K. 6—, odn. K. 250 na
pol godinu.
Izvani carovino više poštiran
Plaća i utakje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, zao
stali 20 h, koli u Puli, toll
izvan isto.
Uredništvo i uprava nalazi se
u tiskaru Laginja i dr. svrje
J. Krmptić i dr. (Via Giulia
br. 1), kamo neka se naslovjuje
eva plama i predplate.

Iz bečkih novina doznajemo osim toga da su hrvatski zastupnici na jednoj konferenciji kod ministra bogoščovlja i nase priznali Talijanima pravo na nove srednje i pučke škole u raznih primorskih mjestih Dalmacije i da će na to pristatu da se te škole osnuje.

Ovime izpisimo u kratko tečaj pregovora vodjenih u Beču radi urođenja jezika u Dalmaciji. Mi nismo pozvani, da dajemo lekcije hrvatskim zastupnicima iz Dalmacije ili da već sada odsudimo njihov rad, pri kojem ih je stalno vodila najbolja i najimplenitija misao. Jedno je ipak što bismo mi moralni prigovoriti t. j. što su se upustili u pregovore i što su sklopili kompromis o porabi jezika u Dalmaciji bez obzira na nas Slavene, na Hrvate i Slovence Primorja. Reći će nam se, da je to bilo čisto unutarnja pitanje Dalmacije, što priznajemo i mi, al se poreći nemože činjenica, da je tim uvedenjem u Dalmaciju za mnogo otežan naš položaj u Primorju.

Talijani su naši, kako navedosmo, pijani od veselja, što su postigli i više nego li su se i sami nadali, pak su neće oni, kad se bude imalo kod nis urediti, obazirati na pravedne zahtjeve naše znajući, da je ostatak i život Talijana Dalmacije zakonom obezbijeden. Mi smo doduše u Primorju, najjače mi u Istri, prema Talijanom u ogromnoj većini, ali u javnom životu neuživamo ni iz daleka ona prava koja je već do sada uživala ona šačica Talijana Dalmacije.

Držali smo dakle, da bi se bilo imalo jezično pitanje dogovorno i usporedno rjesiti istodobno u Dalmaciji i u našem Primorju, te da bi se bilo tako, bez osobitih žrtava za Hrvate Dalmacije, obezbiedilo i uvrstilo narodna prava Hrvata i Slovaca naših pokrajina.

Skupština „Gospodarske zadruge“

u Kastvu dne 7. marta 1909.

III. Izvještaj blagajnika; obraćun — proračun.

(Nastavak).

Prihod.

1. Članarina	K 1200—
2. Darovi	—
3. Prihod družvenih poduzeća (galica)	5000—
4. Interesi uloženog novca	240
5. Prihodi od lovnih taksa i globi	300—
6. Prinoosi zemaljskog kulturnog vjeća:	
a) za nabavu škopljinice, torku i slamoreznice	1000—
b) za nabavu bikova	1800—
c) za pčelarstvo i voćarstvo	300—
d) za zadružni vrt	300—
e) za izložbe	1000—
f) doprinosi za teh. tajnika:	
1. od zemaljskog odbora	800—
2. od občine	200—
3. od c. k. vlade	400—
Ukupno	K 1400—
8. Razni prihodi	K 427-60
Ukupno	K 12730—

Na upit predsjedatelja, ako ima koji od skupština stogod opaziti ili nadodati k ovom proračunu nek to sada izjaviti. Uslid togata zatražile pojedini članovi, da bi im se dobavilo i podigli sljedeće gospodarsko oruđje: po jedan torkul za Jurčići, Bregi i Zamet; po jednu slamoreznicu za Zvoneču, Poži i Halubjo; po jednu škopljinicu za Šrdci-Dračje, Kučeli-Ivanidi, Pobri-Pužežvreg, Sarsoni, Matulji-Fraljina, Brnsal-Gor. Jugl, Puži-Poljane, Pobri, Jušići, Puži-Mucići i Zamet-Pileplići.

Predsjedatelj ovom prigodom upozoruje članove, da točno uplaćuju godišnju članarinu, jer drugacije nije moguće udovljiti njihovim potrebama.

Postavljen proračun na glasovanje, bio je po skupštini prihvaten.

IV. Izvještaj revizionalnog odbora.

Obzirom, što nešta prisutnog nije dobio od članova revizionalnog odbora, predsjedatelj pročita sljedeće njihovo pismeno izvještje vrhu pregleda zadružnili računa za godinu 1908.:

Potvrđujemo mi nize podpisani, da smo pregledali račune gospodarske zadruge za god. 1908 i usporedili pojedino izdatke sa odnosnim namirama, te obnavli iste u podpunom redu koli u razdoru toli u prihodu. Razvod ovog dnevnika iznosi K 7801-94, a prihod samo K 7536-63, te se prema tomu prikazuje manjak od K 225-31, ali zadruga nije u manjku jer imade svoj novac uložen u modroj galici, koja nije još rasprodana.

Revizionalni odbor

KASTAV, dne 5. marta 1909:

Ivan Vlah v. r. Vinko Blečić v. r.

Skupština uzima do znanja ovaj izvještaj i odobrava račune.

V. Izbor novog odbora.

Predsjedatelj javlja, da je dosadanjem zadružnom odboru istekao rok poslovanja i da se donas imade birači novi odbor. Sam za sebe veli, da mu unaprijed nije moguće, da bude odbornikom zadruge osoba pako ne podpredsjednikom ili predsjednikom, jer je preobtren poslovima kod občine kao i drugima.

Nakon sporazuma predložena su u odbor gospodarske zadruge sljedeća gospoda:

1. Lučić Anton iz Šaršoni 71.
2. Kinkelj Vjekoslav iz Dol. Rukavca 89.
3. Blagarić Ivan iz Veprinca.
4. Jelusić Rudolf iz Kastva 20.
5. Carlavariš Ivan iz Kastva 105.
6. Jelusić Kažimir iz Kastva 65.
7. Susečan Mate iz Jurđani 61.
8. Šrđoc Mate iz Šrđoci 34.
9. Jelovica Andre Murićić iz Brnčići 52.
10. Dr. Matko Laginja, odvjetnik u Pulji.

U revizionalni odbor zadruge gg.:

1. Jurinčić Ivan iz Kastva 59.
2. Vlah Ivan iz Trinajstici 54.
3. Blečić Vinko iz Šrđoci 29.

Ovaj je predlog bio po skupštini jednoglasno prihvaten.

(Nastaviti će se)

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Skupština Gospodar. Sveza* za Istru. Prošli utorak obdržavala je „Gospodarsku Svezu“ za Istru svoju glavnu godišnju redovitu skupštinu. Skupština je bila doista dobro posjećena, bilo je zastupano 30 članica od 53 upisanih.

Občinski izbori u Pulji. Glasilo puljskih Talijanaca prihvatili su onomadne vješt, da će se obaviti novi občinski izbori u Pulji još tečajem ovoga mjeseca. Toj vjesti mogao je povjerovati samo onaj koji nezna, da nisu za to izbore još sve priprave gotove i komu nije poznato, da se mora po zakonu izbore uređi osam dana prije i u tom roku uvršiti legitimnosti. To nije učinjeno ni jedno ni drugo, a povrh toga ustanavlja novi izborni redok od posjednih osam dana, za kojih se nemogu više lješnike izpravljati a mi znamo da kotarsko poglavstvo nije još svih reklama rješilo. Isto glasio je u ovdjelju da će izbore početi stalno 9. maja g. te će trajati kojih 15 dana.

U znak protesta proti dvofunkcionalnosti. Veleuč. g. Dr. M. Laginja primio je iz Spiljeva ovo pismo:

Veleučni gospodine! Hrvatska akademija srednjoškolska omladina grada Spiljeva u znaku protesta protiv one nekolice ložoprijavljenih Hrvata, koji su zadnjem plesu u košarist drustva „Lega načelnika“ prisutnvali, sazvala je između sebe 279 K (dvije sto i sedamdeset i devet kruna) korišćenja Družbe sv. Ćirila i Metoda.

Mi se uslobodjujemo preko Vas poslati sabranu svetu, uvjereni, da nam to neće zamjeriti.

Novac smo pod današnjim datumom

postanskom doznačnicom otpremili na Vaš adresu.

Izražujući Vam u име čitavo akademiko i srednjoškolsku omladinu grada Spiljeva naše duboko poštovanje, blježimo se u ime ostalih kolega.

S p l i j e v , 21. travnja 1909.

Budišlav Grzur Angeljović cand. iur., F. Zavoreo cand. iur., Z. Šimunović stud. iur., V. Čarović cand. iur.

Lošinjski kotar:

Zdravo selo, U Illoviku, selu izpod Volog Lošinja, na istoimenom otoku, prosto je ovih dana cijelih dvanest mjeseci, što nije u tom mjestu nikto umro, izm. jedno mato diete, koje je umrlo odmah iz počinka. To se broj preko 600 duša, te je po tom taj pojaz svakako neobičan. Zdravlja dakle u tom selu ne fali, ali je drugo pitanje, da li u tom selu imade i hrane.

Krčki kotar:

Promjene u krčkoj biskupiji. Fran Volarić, kurat u Čunskom imenovan je župnikom-kanonikom u Osoru; Jakov Mačičić, izloženi kapelan u Illoviku, imenovan je župnikom u Dubašnicu; Tomo Ljubić, kurat u Valunu imenovan je župnikom u Polječinu.

Imenovanje. Župnik u Krku kanonik Anton Orlić imenovan je dekanom na kapitulu Krčkoga. Župnik u Vrbniku veleć. Jakov Dminić imenovan je kanonikom u Krku. Da Bog dà u sto dohrih cas!

U Vrbniku nema mižerije.

Iz Vrbnika: Nastojanje naših narodnih zastupnika za ublaženje bledje u Istri radi lanjske nerodice, osušilo je mnogo gorku suzu i stradojih i gladujućih. Ove zime bila je od g. Dra. Matka Laginja i našo Posudilnicu ponudjeno isjeća svetica za nabavu slena, da ga za pol cijene proda narodu, ali je ta ponuda odbijena, jer da sieno onde koste 20 kruna kvintal.

Sada, kad je započela opet akcija zastupnika i postiglo se za ublaženje bledje sti od provincije što od vlasti razdobljiti među narod ziveća do 200.000 kruna, obratila se naša Posudilnica brzojavo na Dra. M. Laginja da će sada primiti onu prvu svetu za sieno; ali je primila odgovor, da je novac za sieno već potrošen i dan drugima. I razumijivo je, jer sada doznačena sveta ima služiti jedino, da se badava dade hrane (stukurusa, fažola i krumplja) onima koji u istinu stradaju i gladuju. Ovo čuemo, sve su občine na otoku poslale na Dra. M. Laginja ili na Gospodarsku svezu u Pulji izkazu takovih siromaka koji stradaju i gladuju. A naša občina? Ona se ni nemije; to šta i bi kad u Vrbniku nema mižerije. Ono par osamlijenih i izneneglih staraca i staričica fino i dobro su obskrbili u „kovačnicu“, ne smeta ako ti blednici zaviduju kadak komu volu ili osliču stan. Pa da i je občina recimo obskrbila svoje siromake, ipak bi sebi nešto odmoglo, kad bi postala izkaz takovih i onih koji nisu u „kovačnicu“ stradaju ili gladaju, označivši svakomu starost, izneneglo, nesposobnost za rad, koliko članova obitelji ima, da li ima koga koji ga uzdržava i drugo. Tom prilikom imala bi naša občina podnjeti g. Dra. M. Laginja ili Gospodarskoj Svezli u Pulji, izkaz javnih radnja, popravka puta, lokve, zdenca i slično, jer će se dati občinom u tu svrhu novaca, da zdravi a siromanski ljudi uzmognu radom zaslužiti koru kruha.

Ne spavajmo snom pravednika, da se za nas misli, da u nas nema potrebe i bude, noga se mletimo i pomozimo sirotinji, da barem kad se prilika pruža ublažimo nevolju i bude.

Pazinski kotar:

Rodu dar. Kod prošlove imendana g. Jura Šverko u Pazinu, sabrao g. I. Novak 20 K (dvadeset) za djecje zabušište.

Najljepa hrvatska darovateljima, ugledali se i drogi u njih.

Odbor.

Porečki kotar:

Javna dražba. Zemaljski odbor u Poreču urđe za dno 29. o. mj. o podne javnu dražbu u svojih prostorijama, u Poreču radi izgradnje ceste Novigrad (Cittanova) Tar. Primati će se samo plomene ponude podnesene od samog nudioce. Radnja je prilagođena na K 88108-80. Svaki nudioce imati će da položi jamčevinu od K 2000 u gotovom ili u papiru. Radnju će oddati zemaljski odbor.

Nacrti, proračun, i. t. d. nalaze se na ovdu kod tehničkog uređa zem. odbora u Poreču.

Javno oplepljenje kozica. Glavarstvo občine Poreč javlja, da će se vršiti javno oplepljenje kozica dne 8. maja u Poreču; u Monaližu dne 5. maja u „p-7“ s. u jutro; u Žandundu dne 5. maja u 8 sati i pol; u Novovasi dne 6. maja u 8 sati i pol; u Turu 6. maja u 8 sati; u Fuskuštu dne 7. maja u 8 sati. Cijepljenje vršiti će se u skoli, gdje obavlja. Osam dana kasnije u kojim se ce učiti sal doći ce lećnik pregledati cijepljene kozice.

Skupština podružnice u Oprtaljskom Krasu. Dne 2. svibnja o. g. u 3/4, sati poslije podne obdržavati će podružnica „Družbe Sv. Ćirila i Metoda“ u Oprtaljskom Krasu svoju redovitu glavnu skupština, u Sv. Luciji kod Oprtalja u kuci „Družbe Sv. Ćirila i Metoda“, sa sljedećim dnevnim redom: 1. Izvještje tajnika i blagajnika; 2. upisivanje novih članova; 3. izbor novog odbora; 4. Eventualno:

Iz selu Ferencel kod Vižinade. Dne 6. o. mj. preminuo je ovdje nas nezaboravni rodoljub Anton Beaković (Filip). Da potčasti uspojenu svojeg pokojnog oca davao je Mate Beaković podružnici Družbe Sv. Ćirila i Metoda za listro u Ferenci 10 kruna.

Javljamo svim rodoljubom, da će se dne 16. svibnja o. g. obdržavati u našem selu veliku svečanost, to jest obdržavati će se veselica na uspojenu otvorjenju naše škole. Za taj dan pozivljeno je svih narod da dođe u čim većem broju, i muško i žensko i mlado i staro, neka svih nastaje, da taj veseli dan prdoje u redu da naši dva ovđesni poprdlje budu lipo cili taj dan pohoditi.

Za ugodnost puka biti će i nekoliko krčmeh, u kojih će se moći dobiti svakovrstnog jela i pića, a biti će i plas uz sviranje Sokolske glazbe iz Buzeta, koju ovdje upozorjujemo da bude pripravljena za taj dan nas doći polohoditi, i naš puk razvjetiti.

Upozorjujemo pak sva gospoda svećenici članvinci, učitelji i načelnici i t. d. koji će prisustvovati pri svečanosti, da nam dolazak prijave najduže do 10. svibnja da se uzmognye znati broj osoba radi skupnog objeda.

Koparski kotar:

Iz Buzeta. Slobodno možemo kazati, da buzetski sudbeni kotar nastava isključivo samo hrvatsko, dotično slovensko pučanstvo. Jer ono nešto smuljava sa svojim zavedenim bandama, pa ono desetak dva desetak pravil, rođenih Talijan nebi smio ni u obzir doći, ako pomislimo, da je nas 18.000, a njih 4-500.

Ali nadležne sudbene oblasti čini se, kao da tog ne znaju, ili se valjda samo nevjestim čine.

Jer kad bi to znale i priznale, nebi stale u Buzet ljudi, koji ne samo da nisu naše narodnosti, već ne poznaju ni jeziku ogromne većine pučanstva.

Znaju nešto natucati, kako su po gramatici učili, ali da bi oni dobro poznavali jezik, te mogli slobodno optići sa strankama, to je isključeno. O tom imali smo se čest vidi putu uvjeriti slušajući proslušavanja. Posljedice toga nijesu po nas ugodne. Narljava se talijanski jezik premda stranka govoriti same hrvatski, to vredno je narodno čuvenstvo, jer hrvatski jezik u Istri uživa isto pravo, kao talijanski, bar po zakonima. Češće se događa da stranka ne razumije ispitivača, jer govoriti talijanski; a nota bene nježi piti Talijan, pa i obratno, ispitivač ne razume stranku jer govoriti hrvatski, na što se je već moglo potušio. Od razumijevanja jezika dolazi do zbljada a od zbljuda pomalo do pogrešaka, koje obično nosi stranka. Pa i bilo, da se to događa nohotice ipak se ne smije trijeti, pogotovo kad se takva šta dade tako ispraviti imenovanjem i posobnih ljudi. Ali to nije sve. Ima još toga. Kad se izdaju osude ili zaključci u hrvatskom jeziku, to je u svijetu takav jezik, da se drugo ne razumi, nego da je to konglomerat hrvatskih riječi a pravi atentat na slovence.

To smo ukratko istakli za sada, da upozorimo nadležne oblasti na ove ljepe pojave.

U gostioni „Nar. Dom“ u Buzetu ima priljeno prometa. Tamo začeli sve naše, što je boljeg iz grada Buzeta i iz okolice. Zato možemo slobodno učitavati i da bi se taj sabrao ljepe obol za našu Držbu, kad

bi onamo imali jednu Družbinu skrabieku. Gostionica u "Nar. Domu" obratio se je na Družbu u Voloskom, nek i posalje u Buzet jednu skrabiju. Ali do sada nije došlo. Skrakbo bi moral ravnateljstvu Družbe uzeti u obzir takove molbe.

Pručka štadionica na Kozini. Dne 20. o. m. obdržavana je prva sjednica novo-ostrojene pučke stedione (Ljudska posjednica i hranilica) registrirano zadruge neograničenim jamstvom, odlučeno je bilo među ostalim da bude u nedjelju dno 25. o. m. prvi službeni dan, u kojem će se primati Stedionička uložka dionice i molbe za zajmove. Unapred bili će službeni dnevi svakog četvrtka od 10-12 i od 2-4 po podne. Svoje prostorije imaju stedionička na Kozini br. 42.

Novomu narodnomu poduzeću želimo najbolji uspjeh na korist siromašnog pučanstva.

Novo groblje za porezne občine Škofije, Plavje i Val d'Oltra. Zastupstvo občine Milje zaključilo je, da se ukinie groblje u Lazaretu i da se sagradi novo groblje za spomenute tri porezne občine na zemljistu, koje pripada občini. U tu svrhu potrošili će se K 18.000.

Iz Miljske občine pljačka nam: Bogu hvala, stalo se jo polegano ali užatnjo i naše pučanstvo u okolini gradida Milje buditi iz tvrdna sna, u koj ga bijaju talijanski ujuljali. Tako se je ustrojilo u selu Sv. Barbara povrh Milje pjevačko društvo "Slovenski dom", koje ilepo napreduje. Poslednje doba učinkalo se u to društvo više mladića iz susjednog sela Elerji, koji zele ustrojiti posebnu podružnicu. U tu svrhu bili će kod Sv. Barbare u kući čestitoga našegla Člača u nedjelju dne 9. maja glavna skupština, na kojoj će se među ostalim promjeniti i pravili pjevačkih društava.

Premda bijasno dugo zapušteno tako, da znade kod nas malo njih čitati i plesati ipak smo proste godine ustrojili čitaličko-pjevačko i glazbeno društvo, kojim upravlja vrio spretno kao zborovođa g. Ivan Piciga i koje broji skoro 70 redovitih i podupirajućih članova. Sa pristupom braće iz Elerja bili će nas preko 100. U svrhu zabave i naobrazbe naručili smo si nesto knjiga i novina, koje čitaju marljivo i veselo mladići i stariji članovi, koji su čitanju vjesti, a tumače je onima, koji čitati ne znaju. Većina članova polazi marljivo čitanicu dočim hrle veselo k pjevačkim vježbam po dva i tri puta na čedan naši vredni pjevaci.

Osim svjetskog pjevanja uče se članovi i crvenom pjevanju te su preuzeli u domaćoj crkvici pjevanje kod službe božje, koja se vrši jednom na mjesec.

Radi zabave članovom a na korist društva zaključio je odbor da će prirediti dne 18. junija društvenu zabavu, na koju pozivaju već sada svu susjednu bratsku družtu te nože rodoljube iz susjednih mjesteta Istre te iz bliza aem Trsta. Braču iz Trsta želimo imati svakako u našoj sredini, što im neće biti težko, posto imaju na razpolaganju malu istarsku željeznici do Škofije i parobrodice do Milja. — Do vidova dake kod nas dne 18. junija!

Skupština Družbine podružnice u Sovinjaku. Dne 9. svibnja o. g. obdržavat će se u Sovinjskom Polju pred kućom g. Ivana Vivoda "Sergoban" redovita godišnja glavna skupština podružnice Družbe sv. Cirila i Metoda uz obični dnevni red. Početak u 4 sati posle podne. U slučaju nepovoljnog vremena obdržavati će se u kući istoga.

Razne primorske vesti.

Neve knjige. Nakladom dnevnika "Edinstvo" u Trstu izasle su knjige: "Prva ljebezen", ruski napisao Ivan Sjergjević Turgenjev, preveo na slovenski Dr. Gustav Gregorin; cijena 1 K.; "Poljub", pripovješnica iz českog gerskog života; napisala Karolina Štětka, preveo na slovenski L. P., cijena 80 para. Obadvije knjige dobivaju se u tiskari "Edinstvo" u Trstu.

Djakovo pripomoćno društvo u Pažinu primilo je u prošlom mjesecu ožujku sljedeće darove: Gosp. Gjurje Vučković — Trst, za gradnju Djakog Doma K 60. — Žem. škola, nadz. Fran Matočić — Trst K 40-20, župnik Josip Vanik — Lindar 5 kruna, prof. Luko Brolih — Pazin K 5, prof. Dr. Anton Majzer — Pazin K 5 —, prof. Anton Mučalo — Pazin K 5, prof. Stjepan Figuric — Pazin K 5, prof. Dr. Mate Kevic — Pazin K 5, učitelj Henrik Leban, Prosek K 100, prof. Martin Zgrabić — Pazin K 5, prof. Zvonimir pl. Dogrogy — Pazin K 5 —, pukovnik u miru

Dominik Prpić — Pazin K 10, odv. čl. vnik Ernest Bašić — Volosko K 2, načelnik Jelusić-Kuzimir — Kastav K 5, ravnatelj Fran Franković — Kastav K 5 —, lećnik Dr. Gajo Dabović — Kastav K 5, prof. Vladimir Nazor — Kastav K 5, učitelj R. Sarson — Kastav K 2, posjednik Klemin Josip — Sv. Petar u Sumi K 2, načelnik Patar Matan — Pazin K 10, lječnik Miro Grkić — Pazin K 5 —, nar. zast. prof. M. Mandić — Trst K 10, župnik K. Turato — Kastel K 5, Konsumno društvo Premontura K 10, Nikola Mardesić — Pula K 10 —, župnik Slime Defar — Volosko, K 5, Mate Dubrovčić — Volosko K 5, kapelan Antun Šebesta — Cere (Zminj) K 10, sakupljeno u Citaonici Pazinu za rate K 602, pravnik Jakov Viduša sakupio od igrača K. 2 a sam dodao K 1 ukupno K 3, na predlog M. Zovića, krojača u Pazinu, sakupljeno u Roču u gospodin gosp. Čehu na čast sv. Josipu K 10-28, župnik Ivan Luk — Lovran K 5, prof. I. Miljetić sajce dar Varaždinske županijske stedione za g. 1909. K 25, Stedino i predsjednovno društvo opće činovničke zadruge austro ugarske monarhije, Osiek K 50, upravitelj župe Josip Flego — Slun (Istra) K 5, u gospodin Čeh sakupio Marko Zović — Pazin K 10-60, tarok u Pazinu K 1, kod kraljitske sinke Mata Mohorovičićne stolnike daruće Šverku mladi mesac, Pazin K 9, upravitelj župe Andrije Mateljan — Ližnjak K 10, župnik Ante Nikolić — Lovorika K 10, tarok u Pazinu K 7, Marko Zović — Pazin, Vinko Ružić, Luka Tijan i Hreljin i Mate Hlapčić iz Pazina kupisao za poznato staro prijateljstvo K 4. Nadalje darovanje po K 10 — gg: Dr. Danilo Majaron — Ljubljana, Dr. Karol Triller — Ljubljana, Dr. Fran Novak — Ljubljana, Dr. Ivan Orazen — Ljubljana, Josip Lenč — Ljubljana, Ivan Knez — Ljubljana, Ivan Hribar — Ljubljana, Ivan Hribar — Ljubljana, Dr. Ivan Tavčar — Ljubljana, Dr. Vladimir Rubež — Ljubljana, vikar Anton Cvjetoslav Janko — Pula —.

Hvala svima, a naročito se preporučamo posuđilnicama i konsumnim društvima, koja imaju svoje glavne skupštine.

ODBOR.

Carsko priznanje vojnictva pošto je minula pogibelj rata. Vojno naredbeni list od dne 17. o. m. priobčio je ovu prešnju zapovijed:

Razbistrenje odnoša između Austro-Ugarske i jugoistočnih susjednih zemalja, koji su dulje vremena bili poramećeni, te ponovno stičeno uvjerenje, da su granice, koje su bile ugrožene, opet sigurne, omogućuju, da se oni pričuvnici, koji su bili pozvani pod oružje za pojedanje jednoga diela Moje oružane sile, mogu opet povratiti u pričuvno stanje.

Ispunitio me je velikim zadovoljstvom, da su se pričuvnici pozivu pod zastavu uzornim redom odazvali i da su najširi krugovi pučanstva ozbiljnost položaja posve ispravno shvatili, te su svih nadahnuti istim patriotskim duhom, da se stave u službu domovine.

Izričitim svim zapovjedništвимa, čelama i zavodima, koji su zadnjih mjeseci težkim okolnostima svom požrtvovnošću izpunjavali težke zahtjeve službe s nepomućenim vjeseljem. Moje podpuno priznanje.

Bec, 14. travnja 1909.

Franjo Josip v. r.

Najizvrstnije i najbolje tambure pravi i raznajlje

Prva sisačka tvornica tambura

J. STJEPUŠIN,
SISAK (Hrvatska).

Ostekljen na Parizku izložbi g. 1909 te na Milenskoj izložbi 1909.

Osim tambura i skladbe za tambure imaju razna glazbala kao: gusto, citare, gitare, mandoline, harmonike okarino itd. za koje se šalje poseban cienik sa alkumi.

Velički ilustrirani cienik šalje svakom franko i budava.

U istoj tvornici izlazi strukovni tamburaški mjesecišnik pod naslovom "Tamburica" koji donosi uz pouku i krasno tamburaške skladbe a stoji na godinu samo 8 kruna. Tamburaška škola latinski i čitljicom tiskana.

Jeftino česko PERJE

za krevete

5. kg. novo čistano K 960, bolja K 12 — bleči paluhice čistane 18 — " 24 — knop-slatki bleče palu-

Ulice čistane 30 — " 36 —

raznaliži se franko pouzećem,

Zamjenjuje se i prima natrag uz nekaknu tovar. troška.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pošt. PILSEN, Česka.

Preporučamo našim obiteljima
Kolinsku cikoriјu.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Puntu.

Plovitveni red

vrijedi od 20. travnja 1909. do oproziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

SVAKI DAN OD OSIM NEDELJE	ODL. I DOL.	POSTAJE	ODL. I DOL.	SVAKI DAN OD OSIM NEDELJE
prije podne				po podne
5 —	odl.	V PUNAT		dol. 4.60
5.15	odl.	Krk		dol. 4.85
5.25	odl.			dol. 4.25
6.10	odl.	Glavotok		dol. 3.40
6.16	odl.			dol. 3.95
6.45	odl.	Malinska		dol. 3.05
6.65	odl.			dol. 2.65
7.40	odl.	Omilaj		dol. 2.10
7.46	odl.			dol. 2 —
8.45	odl.	RIJEKA		dol. 12.55

Pruga: Baška-Punat.

UTORAK	ODL. I DOL.	POSTAJE	DOL. I ODL.	PONED. SRDJAD PEŁAK
prije podne				po podne
8.45	odl.	V Budva		dol. 6 —
8.46	odl.	Punat		dol. 6 —

Uvjetovalno pristajanje u Rijvicama

Staro Biograd.

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

UTORAK	ODL. I DOL.	POSTAJE	DOL. I ODL.	SRDJAD SUBOTA
prije podne				po podne
7.20	odl.	V RIJEKA		dol. 2.30
7.50	odl.	Opatija		dol. 3 —
8 —	odl.	Bell		dol. 1.60
9.20	odl.			dol. 12.80
9.30	odl.			dol. 12.20
10.20	dol.	Merag		dol. 11.30
10.30	dol.			dol. 11.20
11 —	dol.	Krk		dol. 10.45
11.10	odl.			dol. 10.80

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab
i natrag.

SVAKI ČETVRT.	ODL. I DOL.	POSTAJE	DOL. I ODL.	SVAKI ČETVRT.
prije podne				po podne
7.20	odl.	V Rijeka		dol. 7.30
7.50	odl.	Opatija		dol. 6.65
8 —	odl.			dol. 6.45
11.45	odl.	Rnb		dol. 3 —

Hrvatskoj i pridaje pravo — prema ekonomistima — promjeno plovitvenog reda.

Agencija na Rijeci kod I. Pakulića, Via Andrassy 25 PUNAT, dne 18. travnja 1909.

BAVARIALJSTVO

Poslovno geslo :

"Uz malo dobitak, veliki promet, — istodobno samo dobra roba."

Imati dobre lduču župnu uru nije uvek priča užak. Ipak za onu, koji trošaju župnu uru, a to je uz domaće prilike svaki koji praktično živi, ima samo takvu vrijednost, koja je dobro ponuditi. Ipak je to imati uro, nego li takva koja netko točno. Džbr i pouzdana ura župa da šteto u neugodnosti, netreba se bojati da će se nepotrebno vremeno utaman potratiti. Ročista modi će se točno obdržavati.

Ako diktate takvu uru, to vam se najbolje proporučuju dobro poznate uro kao:

ORIGINAL GLASHUTTE, SCHAFHAUSEN, OMEGA.

MORRIS I ORIGINAL ROSKOF-PATENT od zlata, srebra, nikoti i oceli imade uvek veliki izbor na skladisti

Ljudevit Malitzky, urar PULA, via Sergia 65.

Daje se eventualno i na obročno odplaćivanje.

Veliki izbor svih drugih ura ujedaljen, bušilice, brillante i optičke stvari, i ptrebštino za pušenje.

Pošto često mješavam robu, to no držim cjeniku da jed je kod narudbe navesti vrt roba. Uz dobro jamstvo i preporku saljem stvari na labor.

Trgovina manufaktурне robe i krojački salon
MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladiste odijela najmodernijeg kroja i sukna, kao i
 samog sukna za muške i ženske
uz tvorničke cene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jestinije prodati Šivaći stroj ?
 Zato! jer radi bez agenta!

Osm-godišnja garancija.

Konkurenca isključena.

Brza, točna i solidna postuga.

Novo: Projekta i ljetna sezona!

Novo: Projekta i ljetna sezona!

**Svićečarna na paru:
J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.**

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starošinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće iz priješnjeg pečloga voska. Kilogram po K 5—. Za priješnost jarmčim s K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, filija i stakla za vječno svjetlo po jestinije cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebne, za božićne drvice, voštene svitci i med najjeftinije vrsti uz veoma niže cijene. Zuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Na zahtjev šaljem cijenik franko.

SVI ONI BOLESTNI

koji nemaju apetita za jesti, koji trpe na slaboj probavi, zatvorenju, žgaravici, nadimanju, prekomjernom stvaranju kiseline u želudcu, glavobolji, grđevima, pijući izvrstne „Zeludčane krapljice“

Ijekarne k. „Sv. Ćirilu i Metodu“ u Pazinu,
 povraćaju narušenom zdravlju prijašnju jakost i svježinu.
 CIJENA: 6 boćica 2 K 60 fil.; 12 boćica 4 K 80 fil.

SVIM ONIM

koji trpe na kašlu, plućnom kataru, leškom dihanju, slabosti, bledoći, preporuča se izvrstno bakalarevo ulje pripravljeno sa željezom. Isto je tako ugodno pripravljeno, da ga i najosjetljiviji bolestnik piti može.

Cijena jednoj boći 2 krune.

Osobito se preporuča za malu djecu. Ovi ovdje navedeni likovi dobivaju se samo u Ijekarni k. „Sv. Ćirilu i Metodu“ u Pazinu (Istra), te se razrašili ili pouzećem — ili ako se novac unapred pošalje.

Naputak uporabe priložen je u svakoj staklenici. Ista Ijekarna preporuča svoje bogato skindlito Ijekarničkih specijaliteta, mineralnih voda, svake vrste ovoja i t. d.

ODPREMNIČKO I KOMISIONO DRUŠTVO

BALKAN

d. o. s. j. u TRSTU
 RIVA GRUMULA broj 14.

Telefon 2180. Brzjavci: BALKANSPEL.
 Žiro-račun kod JADRANSKE BANKE u Trstu.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadugare, koji uplažuju zadružnički dioča jedan ili više po kraju s.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te dosta bez ikakvođ odbitka.

Vraća na štednju učinjene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 200 K ako se nije kod izdavanja usglasno ustanovio vodič ili manji rok za odakas, uz odakas od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipotoku i nadušnice uz garantiju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prija podne i 3—6 sati posle podne; a nedjelju i blagdanu zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

Jest elektro-magnetičkim nadzorcima sastavljeni stroj, koji kod uloga, resme, astme (teškog disanja), nepravilnosti rukanja srda, zubobolja, mučavog slatosti, studenih ruku i nogu, padavaca (spilejata), mokrenja, postolje, mučnosti, novootočnosti, napuštanosti, drhtanja na tijelu, influenzu skopčano, sa bolesnom hrabom, bledila (malokrvnosti) želudčnih grđava, bezbožnosti, tečljase, punokrvnosti, svih vrstih grđava, hipocondrije, tečljene grđave, hlebomorpha, kao i kod sveobuhvatne slabeosti lidi, sluti, kao nonadikativno sredstvo, po elektro-magnetičku struju stolim čuvajući dim, telem djeleže, čime se rečeno holesti a na kraju krovom izloženo.

Poznato je, da ldečnik kod navedenih bolesti visokom elektroterapijama tlelo upotrijebljuje olične i načine, da jaka struja samo prolazi i povremeno kroz tlo, prolazi, došao naprotiv tomu struju elektro-magnetičnog križa ili zvezde R. B. br. 86967, kako je ju rečeno, umjerosim nadzorcem napravljeno na tlo djeleže, što svakoga brižem lečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Da 20

godina stare bolesti izloženo su sa majmim strojem posve. Od izlečenih su majmim strojem R. B. broj 86967 izraženo zahvalio kao i od officijelih slojova izdane svjedodžbe i priznanice iz svih strana svijeta polaznjeno su u mojoj plombari, preto stoje svakomu u svaku dobu na uvid. **BOJE NEDOĀ LIK NUE PONOBAO, MOLIM POKUSATI MOJ STROJ,** jer to sigurno srođuje proti gospodarskoj bolesti, a onaj bolestnik, koji po majmim stroju nabiće ldečnik najduže u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorjam osobito p. n. obiteljno na to, da se moj stroj no smije zamjenjivati u Voltinin, koji je poradi svoga novouspostavljenog zahranjenja u Njemačkoj, kao i Austro-Ugarskoj, dodim moj dvostruki elektro-magnetični želudčni grđava, bezbožnosti, tečljase, punokrvnosti, svih vrstih grđava, hipocondrije, tečljene grđave, hlebomorpha, kao i kod sveobuhvatne slabeosti lidi, sluti, kao nonadikativno sredstvo, po elektro-magnetičku struju stolim čuvajući dim, telem djeleže, čime se rečeno holesti a na kraju krovom izloženo.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabi se mogu samo djece i jako slabe gospodje. **VELIKI STROJ STOJI 8 K.** Rabi se kod ostarijih 20 godiš, kroničnih bolesti.

Dopravljanje i naručuju obavljaju se i u Hrvatskom Jeziku. Pouzećem ili ako se novac unapred posluži, razumlje glavna prodavana za tu i konzervativu.

ALBERT MÜLLER,
 Budimpešta, V/41. Kotar,
 Vadar-ulica br. 84.

Zahtjevajte lepo uređeni cijenik sa kolendarom 1909.
 „Narodne tiskare“ LAGINJA i DR., Pula.

OPĆINSKA ŠTEDIONICA

u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnovana po regulativu c. k. Ministarstva u Beču, podjamčenjem cijelo kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćeće uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmove, ekomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

Prima u svoje dobro uređene magazine svaku vrstu gospodarskih proizvoda, daje na iste predujmove a za vrlo povoljne uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Isto tako kupuje i prodaje svaku vrstu robe po nalogu i na račun svojih mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kredite, ecarinje robe i daje zajmove na robu ležecu u javnim skladištima.

Oprema svaku vrst pošiljaka u svim pravilima točno i brzo, obavlja reklamacije i daje svaku strukovnu raspršenje i uputu brzo i badava.